

چاوا «ئوسمان سه‌بری» ده‌ریاسی جیهانا ویژه‌یا کوردی بوو

محمد مه‌د گه‌ردی

گۆته:

ژیان چقاس ده‌لاله
د نیق باق بران دا
دل هه‌یه کو نه ناله
به‌ر برینین رمان دا
ئه‌ق برینا رمانه
باره‌کی پێ گرانه
که‌زه‌ب گورچک نه‌مانه

د هه‌ژمارا (۲) مامۆستا ئوسمان سه‌بری، که‌ته
باخ و گولزارین تۆره‌یا کوردی، ب پینووسا خوه‌ یا
تووژو ب دلێ خوه‌یی نازهنین لی فه‌گه‌راندو گۆته:
ژیان خوه‌شه‌ ب خورتی

ده‌وله‌مه‌ندیا ژیا نا ئوسمان سه‌بری چ د واری
رێزانی، جشاکێ، ئان ژ به‌رزبوونا وی یا هه‌ری
بالکیش د جیهانا ره‌وشه‌نبیریا کوردی جه‌ه‌کی بلند
گرته‌یه، در. نوره‌دین زازا ده‌ر مافی ئوسمان سه‌بری
دبیژه:

ئوسمان په‌یاکی زیره‌ک و هنگی ب کورمانجیا
ئاخافتنی خوه‌ش دزانی، خوه‌دان کورمانجیه‌ک بلند
بوو و خوه‌شک ب ره‌نگه‌کی به‌رزو بلند بالا میر
جه‌لاده‌ت به‌درخان کشاند، د هه‌ژمارا یه‌کی ژ
کوڤارا (هاواری) گاڤا مامۆستا قه‌دری جان
هه‌لبه‌ستا خوه‌ یا پشتی دیاری هه‌قالی خوه‌
ئوسمان سه‌بری کر، و تپیده ژیا نا خوه‌ ل وه‌لاتی
خوه‌، ل ناڤ باق، برا هه‌ستی خوه‌ دیار دکه‌و

ل کوردستان ب کوردان

باڤ و بران، چه بکم

هه موو من تن ب دهردان

من دل تو جار نه نالی

من زار تو جار نه گالی

ب دل ههکس ب لالی

سینگن خوه دا بهر زمان

تو قحی به هره وه تیا ماموستا ئوسمان سهبری ل
سهر رویی کوفارا هاواری ب دهرکه تی، زهریین وی
یین ویزهیی ته قیه، کانیه که زهلال ئاسویا ویزهیا
کوردی بلندکر، ژ نهو د پیتقاژویا هاواری ده رۆله که
خورت و بنگه هین لیست، ئوسمان سهبری د هه موو
بهشین ژبانا خوه قه داستانه ک مه زنبوو، دارا
سپینداری تو جارن بهژنا خوه ژ کهس ره نه ته وه ند
نهو دبیزه:

خوه دانینم بو سنهم و زۆرن

د قن سهربلند نهز هه پریم گوپن

گاڤا ب روو ممت چوو مه گوپستان

ههژایی بدم لاوین کوردستان

ماموستایی نه مر ل گهلهک مژارو باهه تی ره نهگ
رهنگ نقیساندییه و هه رگه رانندن چیرۆک و
ههلبهست، نهو د میژوو یا دیرۆکا زمان و ویزهیا
کوردی ده خوه دان نیشانه که بلند بوو، ناڤی خوه ل
ناڤ نقیسه کارین هاواری چه سپاندو نهز ب خوه ژ
من ره گوتبوو نهز نه ئالیکاری میسر جه لاددهت
به درخان بووم، نهز هه قباری جه لاددهت بووم،
رۆژها لئناسی نهو رۆپی (توماس بۆس) د پرتووکا
خوه ده جوژ ئاسانجه دهس کورد) (ناسکرنا
کوردان)، د دهر مافی ئوسمان سهبری گهلهکی کیتفا
خوه ژ نقیساندین وی ره تینه نه مازه چیرۆکین وی

یین ل سهر نیچیرو نیچیرقان تینه .

ماموستا ئوسمان سهبری د کوفارا هاواری
د (۱۷) ههلبهست و چیرۆک نقیساندییه، د
کوفارو رۆژنامه یین کوردی نقیساند، رۆناهی،
چیا، بهریانگ گه لاوتیز، ستیر، دجله و فرات.

پرانیا شیوهیی ههلبهستین ئوسمان سهبری ب
رهنگی دبستانا سمبولی رستکریه، نهف رهنگی ها
دگهی ژ دبستانا فرانسوی دهست پینکر، نهو خوه دان
نه ندیشه که خورت بوو، بهلی خوه دان ههسته یه که
نازدارو بالکیتشه، مژارو ریکچوونا مژارا ههلبهستا
خوه خال ب خال پی دجه، ههلبهست ل جهم وی
یه که تیه که ته قاییه، قوت نابه، فه رههنگا وی
هیسانه، هه ر وهکی نه رستو دبیزه: نه ندیشه کرن
له که نه نجامی ههستی یه وینه یا تیگهشتنا
ههسته یی ب دوورقی خوه هه ر وهکی وینه یین
نه ندیشه کرنی یه .

هوه هوما یین پر شین! توی خورت و مهن و بلند
دگهل مه گونمهکارا زور دلۆقان و چاک و رند
خودایی من هه ر لاڤا کارم ژ ته ب ناڤن ته
قمت تشتهک نینه کو یین قهشارتن ژ بهر چاڤن ته
تو ئافرانده یین هه مئ ئاسیمان و زه مینی
کرین مه گونمهکاران د شهقا رهش ده دبینی
نهز خوه د سپیرم خورتیه ته، بازگوووی ته مه
ده ما هۆلن نه کم شاشم، ته قهز دوووی ته دبم
تو من هه ر ژ بایین نهفسن بیه قریزی، گوووی نهکی
مه نهخی سهر ریا سته مکارو نه قهنج و هۆقان
ژکرو گوئنتین رامانین پاڤر نهکی زیڤار
نه رمی و ئاشتی هه ر ب ناڤن ته دگهن دل
د ههلبهستا ئوسمان سهبری ههلبهستقان ل پاش
سومبولین جوهره جور خوه قه دشیرین، نهو فورمهک

ئەو د ھەلبەستتا خوھ دە رادھیتزە بۆ بلائین گەلئ
 کوردئ دەردئ وان نەخوھشیئ وان یین کۆ د ھەر
 واری دە جھئ خوھ د جانئ کوردان دە گرتیہ و ب
 گەلەک دورقئین ئاخافتنئ ھەلبەستتا خوھ رست دکە،
 بەلئ سومبول رتچەکە ھەر بنگەھینە ژ نیتزیکبونا
 کەسئ وی ژ جشاتا کوردان رەو بەرسٹین وی
 پرسئ. لئ جارنا دکەفە تەقلیہکە د جیدە ئالاقین
 وی یین ئاخافتنئ دادکەفە، ل خویایە ئەف رەنگئ
 ھا ژ رستنا ھەلبەستئ حەزکرنەک خورت ل جەم
 وی، د جان و وژدانئ وی دە ھاتیہ ئافراندن،
 باندوورەکە خورت ل بنگەھا دەروونا وی دە ساز
 کرہ، نەمازە ھین ژئ فەرھەنگا وی یا گوندیتیئ،
 ئەو بیتزەو گۆتئین گوندیان د خەیاالا وی دە جھئ
 خوھ ب خورتئ چاپ بوویہ، ئەم ئەف دورقئ ھا ژ
 ئاخفتنا ب خورتئ ل پرانیا ھەلبەستین وی دە خوبا
 دکن.

سەری شێر،

ھاتە بیرا من ئەف چیرۆکا ھان
بوویە مەسلۆک د ناھ کوردان
کووزن ژ ناخن ناگرە ئاخا زێر
جەندەکن پسیک ناخن سەرن شێر
ئەقاییە چیرۆکا ھەر وەکی زمان
میرەکی کوردان خوھدئ ناھ و دەنگ
ب خوھدئ دکر شێرەکی چەلەنگ
ل بەر دلن میر گەلەک خوھشەویست
حەزکرنەک وەلن ھن کەس نەبھیست

(کووچکی بەکرنا، شووری عەلۆ، ھیتیا کالە
 میر، چیرۆکین وی گەلەکی د کەچکا دلئ کوردان
 دەیە، ریالتیا گەلئ کوردانە وەکی وینەکیشەکە
 ھۆستا، نەخوھشیئ خوبا دکەو دەرمان سالخ دہ،

ھیتسان دمنیہ، کۆ گەلەک ھەلبەستقان د کەفنی ئان
 بەر تە قلہەقبونەکە نە ب رتک رست دکن، ئانژی
 ئەو خورماندنا بایئ خورتیی ل جەم وان دژوارە.

نیریکی کۆش ھلمشتئ شەنگ
د دەقشاگەکن د چیرئ بیدەنگ
ھاتە وی پیتزانا زینا کەرئ
دەنگەکی وەری پیس نەدیوو بەرئ
سەرن خوھ ھلدا کا کی دزیرئ
ھەو دیت کەرئ رەش دکە قۆرە قور

دەما بچووک بووم دکەت گوھن من ژ
دەقن باق و کالان
چیل و پەسانا شیر شاھن دپندان ب دەم
و سالان
ساو و سوھنا وی، رەو و ھیلین وی، ناھ
و دەنگن وی
دلن من داگرت حەزکرنەک خورت کەسم
و رەنگن وی

* * *

بەلئ سومبەل ل جەم ئۆسمان سەبری دا چەکەکە
 ھونەری ھەر ب ئاویہکی خورت دەوونە،
 ئاخافتنەک ب ھۆستایی ژ دیارکرنا وینەیا
 ھەلبەستئ و ئافراندن و داھیتانا ھونەری سیہکە
 بالکیش ل سەر رویئ ھەلبەستتا خوھ رادخینە.

رازنا مە ل بەر دەرگەھن مەیخانن ناچم
سەر مەستئ و بن ھەش
مینا کەسە یئ سوندخاری پارەستەییئ
خاچم وەرگرت چلن رەش
من خاچ و پووتین خوھ وەکی ئبراھیم
شکاندن ئەز بووم ب سەرن خوھ

سهرن چيان

ده قهر مو قه نشه تو پيله كس نم بپيخن
 ئوسمان سه برى بونده واريه كه مه زن دا دوزين
 گه لي خوه و كومه لا خوه، نه كه ته جيهانا وه لاتي
 خوه ناچه و هه ريمين وي.
 لي يا هه ري بالكيش هه زكرنا وي ژ چيائي
 ناگري دپيژه:

**هؤ چيائين پي قهنج و رند
 ب شاخ و كونتارين خوه**

ته قهز وي ناقي لههنگي ميخرخاس، مروقي
 وه لاتي وي، زماني وي، گه لي وي تو جار بيراوي
 ب قاسي بهنه كي ژ بال، وژدان و دلي وي بدوور
 نه كهت، ديوي چيائي سواري خه بات و خامه يا
 پيروژ خوه دان ناقي ريزدارو ب روومهت، خوه دان
 هه ستا هه ري نازدارو پيدار ب راسترين گوتن
 داوييا ژيانا خوه رست دكه و دپيژه:

**داوي قا وهستيم بووم كاله ميچر
 زندان ژ بو من وهك ركهها شير**

ژندهر

نه فرن، سيامه ند براهيم

وينه يين زورده ستيا دوزمن و بنده ستيا گه لي كورد
 خوه شك دخينه، گه لي كورد، لاوي گه ل، هيثيا
 كه لامير، گيسين، كه رو نازادي،
 د قرده ردشارد، شينا چيكرنا هه ليه ستی د
 نه فراندنا ته رزوويا نان ژي په فگر تيدانا د ناڤ
 رهوشين وي يين وه كه هف و جودا ژ بهر كو وينه يا
 هه ليه ستی جه وهه را هوور د زماني هه ده سي ده
 دمينه،

د هن هه ليه ستين ئوسمان سه برى داستانين
 كوردان نه كامه كه خورت ل سه قا هه ليه ستا وي
 هه يه نه مازه (قولنگو) يا كو نه قدالي زيني رست
 كره.

لي ئوسمان سه برى د قتي هه ليه ستی ده گه لك
 دوز، مژارين تيفهل، نه خوه شيا كوردان، قه ليسي
 وان، گه وهه را دوزا وان، نه هه فگر تننا وان، رهوشا
 وان يا كامباخ، كه يسه بزيا ده وله مه ندين كوردان،
 رهقا ژ خه باتي، هه موو راخستيه، لي د داوييا قتي
 ده ربا خه باتا گه لي كورد خوه ش ديار دكه،
 كه ستن شير رابونه سه رپيان و بهري خوه دان
 دوزا وه لاتي خوه دپيژه:

**سو مبول قولنگ د بهر زبوننا وي يا
 ئاسمانس ده، نه فگه را وي**

ده ردين وي، كوچين وي يين ده م سالي،
 هؤ قولنگو كوده د چس بهره ف باكوور
 كل ديس هه ر
 تارانا ئوستين خوه، پيل بوون ژ ته بازك و
 پي،
 ژ بو چ زوو ته بهردان بهري ده ما نه و
 گه رميان
 قهس دچس ناڤا وه ليت، زوزانين كورد